

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Wallner-féle ház, a fő partján, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
KOLLÁNYI ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., fél évre 5 K., negyedévre
2 korona 50 fillér.
Hirdetmények: Egy hasábos peticor egyszeri közlésnél 8 f.
többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész
évre 16 korona. — Nyílt-tér: peticora 40 fillér.

Bortermelők szövetkezete.*)

A borértékesítő szövetkezet, melynek alakuló közgyűlése f. hó 26-ára lett kitűzve, létre jön, mert a termelő közönség kellő módon támogatja és pártolásban részesíti, de egyébként is nagyon szükségessé vált ilyen szövetkezet létesítése, mert hisz közismert abnormis állapot az a boreladási rendszer, mely kiváltképpen az olaszbor beözönlése óta és annak concurrentiája miatt különösen a mi borvidékünkön meghonosult. A dolog tehát rendben van eddig és sem kereskedő, sem termelő nem tehet semmi kifogást a felmerült és megbeszélte eszme keresztülvitele ellen, mert a szolid alapra fektetett borközvetítés igazán égető szükségét belátta mindenki egyaránt és kétséget sem szenved, hogy a szövetkezet tagjai közé fogja számítani borvidékünknek nemcsak nagyobb termelőit, de azt hiszem, hogy a helyesen gondolkodó kis termelők legnagyobb részét is, mert első sorban a most uralkodó boreladási módszernek a kistermelő tulajdonképpen a legnagyobb adófizetője. Mult hó 25-én a bortermelők élénk részvételével megtartott gyűlésen a felolvasott alapszabály-tervezet egyik pontja azt mondja,

*) Olvasóink köréből veszszük e cikket s örömmel közöljük, mint olyant, mely hivatva van a napirenden levő kérdést más világitásban is bemutatni. Szerk.

hogy tagjai nem kötelezhetők arra, hogy termelt boraikat kizárólag a szövetkezet útján adják el, hanem eladhatja maga a termelő is bárki közvetítésével. Az alapszabály-tervezetnek ez a leglényekesebb pontja és ennek ez idő szerint nem megvalósztatására, hanem csupán egy oly körülményre hívom fel cikkem folyamán bortermelő társaim figyelmét, mely talán a későbbi időkre kihatással is fog birni.

Vastagh János szőlőbirtokos társunk a borértékesítő szövetkezet helyett a bortermelők szövetkezetét kívánja megalakítani oly módon, amint az hazánk több borvidékén már létre is jött; t. i. a szövetkezet üzletrészekben létesülne, a kistermelők bortermésüket mint szőlőt, esetleg mint mustot, vagy boralakjában adnák be a szövetkezet pinczéjébe; a nagytermelők pedig boraikat saját pinczéjükben tartanák, míg eladásra kerül. Abban az esetben pedig, ha a termelőnek pénzre van szüksége, a szövetkezeti pinczébe beadott, vagy saját pinczéjében fekvő, de a szövetkezet tulajdonát képező borértékének arányában, olcsó kamatu kölcsönt kaphat az országos szövetkezettől, miután azzal, ez a szövetkezet szoros kapcsolatban állna. A termelő bora felett nem rendelkezik, azt a szövetkezet adja el mint tulajdonát, az értékesítés után pedig elszámol a termelővel.

Két indítvánnyal állunk tehát szemben, a Vastagh-féle ugyan nem konkrét javaslat, hanem inkább baráti körben és érdeklődők előtt fölemlített és többször vita tárgyává tett oly indítvány, melynek megvalósítása ez idő szerint sok nehézségbe ütköznék. De hogy vidékünk borgazdaságának és kereskedelmének fellendüléséhez rendkívüli módon hozzájárulna, az kétségtelen. Mint már említettem, ez a terv a mostani viszonyok között megvalósíthatatlan, mert a bortermelőnek az óriási befektetések után, melyeket szőlőbirtokának felújítására fordított, jóformán minden fillérjére szüksége van, nem gondolhat tehát még szövetkezeti üzletrészek vételére is, azoban pár jó termőév után, ha a régi sebek behegedtek, azt hiszem, a közhangulat olyan lesz, hogy ez a szövetkezet megalakulhat. Mig ezen idő elérkezik, egyengetni kell az utat a terv megvalósítására és a folyó hó 26-an tartandó alakuló gyűlés volna hivatva az ügyet megvitatni; de mindamellett, hogy a megpendített eszme heyes és czélszerű, nem hiszem, hogy ezen alakuló gyűlésen akadna valaki, a ki csak kísérletet is tenne és a Vastagh-féle projectumot szóvá tenné s mert ennek létesítését a jelen időben a már említett pénzübeli hozzájáruláson kívül még egyéb — itt bővebben körül nem írható — okok is gátolják.

TÁRCSA.

Miért? ... Mert! ...

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczája.

Miért szeretné a vak a napvilágot látni; —
Miért kell az én szívemnek teutánad fájni; —
Miért kell az én lelkemnek bánatát elsimni
S miért nem tudok én sohasem boldogságról
[írni? ...

Mert ha a szegény vak nem is lát a napra; —
De a nap csak mégis visszasüt a vakra ...
... Te vagy az én vakszerelmem melegítő
[napja, —
Végy hát te is példát: — süss vissza a vak-
[ra ...

Balla J. Sándor.

Nagynénéimről.

Nagynénéim mesebeli alakjai, kik az árnyékvilágból már rég elköltözének, összes gyermekeimeket legendaszerű multjaikkal oly élénken foglalkoztatták, hogy a mi csak ábrándból élt bennem, velök volt eltöltve. Alakjokat felruháztam magamnak eszményi szépséggel, szellemességgel, magasztos érzellemmel. Regény volt nekem a multjok, a melyben lapozni bele nem untam volna és egy-egy ellesett elbeszélésből fontam és szőtem, festettem és alkottam magamnak ezerféle csáb-alakokat.

Mind a három szeretett és szeretettet. Ebből

a két nagyhorderejű tényből fejlődött történetük. Leánykori fantáziám elválaszthatlanul foglalkozott velük, amelyhez a körülményeik tömérdek okot szolgáltatottak. Elhagyták szüleiket, megtagadták vallásukat, szakítottak régi szokásaikkal, mindennel és mindenkivel és ezen foszlányokkal kötötték a frigyét szívük választottjaival.

Ennyi összevéve elég volt tartós benyomásnak az akkori még fiatal szívemnek, maradt is belőle későbbre is, midőn már asszony lettem.

A véletlennek különös szeszélye azt művelte, hogy ugyanazon háznak falai közé kerültem férjhezmenésemkor, ahol ők, néném, találtak menedéket akkor, midőn a szülői szigor a házból kiűzte őket.

Egy öreg uri asszony beszélte ezt el nekem, ki ifjú korában szoros barátságban élt nénémmel és kinek szülői pártul fogták a családtól megtagadott leányokat az esküvőjük napjáig. A három néném közül csak egyet ismertem személyesen, a többit csak véltém ismerni, mert oly sokat foglalkoztam velük, hogy bizonyosra vettem azt, hogy ha úgy véletlenül találkozhattam volna velük, rájuk is ismertem volna.

Ez egyik nénémnek, kivel itt helyben lakunk, szegénynek rossz sorsa volt, még ma is a legnagyobb sajnálattal tudok rá visszaemlékezni, aki sokkal jobb sorsra is méltó lett volna tulajdonságainál fogva.

Egy dolog annyira boszantott mindig Ha valakinek rossz dolga van a világon, szokás mondás: „aki hitét hagyja és Istenét tagadja, annak legyen ilyen a sorsa.“ Hogy mennyi

méltatlanság fekszik az ilyen átörökölt mondasokban, azt akkor éreztem leginkább, ha szerencsétlen nőmre alkalmazták.

Ő tényleg hitét hagyta és emberi fogalom szerint Istenét megtagadta, őh és mégis hány vakbuzgó embert ismertem én már azóta, ki nem lett volna méltó nőm sarúinak kötőjét sem feloldani.

Ha valaki e világon mint feleség és anya olyan érdemeket szerezhet, hogy szentnek avattasson, ő neki a legtöbb érdeme lett volna arra. Mennyi önfeláldozással töltötte be helyét egy iszákos, egy érdemtelen férj mellett! Szerény, csendes működése szegénynyé vált hajlékának mégis micsoda kedves otthoniaságnak nyombusát kölcsönözte. Mikor az ura az éjszakákat a házon kívül töltötte, kis gyermekei lepihentek, az ő szorgalmas kezei fáradhatlanul öltögették a felhalmozott finom vásznakat, amelyek a kenyeret adták a kis családnak.

Ez volt sorsa mindvégig nénémnek és nem hiszem, hogy vétket vitt volna oda a legmagasabb bíró elé és hogy az őt kegyesen ne fogadta volna.

Legkevesebb tudomásom a második nénémről volt, egészben csak annyit, hogy szülőinek tilalmára egy ezredorvoshoz ment nőül, ki őt szerette, ki nem törődött megtagadott örökségével, sem az elmaradt kelengyével, egyedül a nénémmel. Hogy azért is boldogok lettek-e, nem tudom, és nehéz is lett volna azt megítélni, mert egy szerencsétlen véletlen megrendítette békéjüket, amely véletlenül egyetlen kis fiuk egyik szemévilágába került.

Az apa a szörnyű esettől egy mély és

Magát a tervet azonban elejteni nem szabad, hanem inkább keresni kell a módot és az utat a Vastagh-féle proposícióhoz, mely előbb-utóbb létre jön. És ebből kiindulva, a most alakulóban levő szövetkezeti közvetítést átmeneti időnek tartani, míg rövidebb-hosszabb idő múlva bekövetkezhetik a terv megvalósítása. Ennek figyelembe vételével kísérletet kellene tenni akkor, ha már a szövetkezeti közvetítés életképesnek bizonyult a *kötelező közvetítéssel*, mely a Vastagh-féle tervet már jobban megközelíti és abból épülhetne föl idővel a bortermelő szövetkezete, melyet a földművelésügyi kormány is kellő anyagi és erkölcsi támogatásban részesítene.

A kötelező közvetítés alatt értem pedig a boreladásnak azt a módját, midőn a szövetkezeti tag kötelezi magát arra, hogy saját termésű borait csak a most alakulóban levő szövetkezet közvetítésével adja el, viszont a szövetkezet is kötelezi magát, csak tagjainak bortermését eladni. Bármily különösnek is tűnik föl ezen terv az első pillanatban, de ha gondolkodunk fölötte, reá jövőnk, hogy ennek megvalósítása éppen semmi nehézségbe sem ütközik, sőt ellenkezőleg, ezzel lehet legjobban azon célhoz jutni, melyre a borértékesítő szövetkezet törekszik. Egy példával legjobban meg lehet világítani azt a helyzetet, mely beáll akkor, ha a most alakuló szövetkezet alapszabályaiban kimondatnék egy a tagra, mint a szövetkezetre a kötelező eladás.

Badacsonyi szőlőbirtokosai majdnem kizárólag az intelligens osztályhoz tartoznak; tegyük fel, hogy a birtokosok elenyésző mennyiség kivételével megnyerettek az ügy részére és belépnek a szövetkezetbe a kötelező boreladás clauzulájával. Nézzük, mi történik akkor? Hát egyszerűen az történik, hogy annak a vendégüljárásnak, kisebb-nagyobb borkereskedőnek, úgy helybeli, mint

külföldinek, ha badacsonyi bort akar venni, akkor akarva-nemakarva fel kell keresnie a szövetkezet irodáját, hol a legnagyobb előzékenységgel állnak a venni szándékozó rendelkezésére és igényeit minden lehető módon kielégíteni iparkodnak. Ugyan ez az eset áll be valamennyi szőlőhegyeinkre, ha a kötelező clauzula életbe léptethetővé válik.

Egyenlőre azonban maradjunk az alapszabály-tervezet már elfogadottnak tekinthető azon pontjánál, mely az eladást egyik félre sem teszi kötelezővé, habár így a szövetkezet soha sem fogja határozottan tudni, hogy mennyi eladandó bor fölött rendelkezik, sőt beállhat azon eset is, hogy egyik-másik nagykereskedőnek megvételre ajánlott bormennyiség időközben más közvetítéssel el is adatott. Később, ha a borértékesítő szövetkezet életképesnek bizonyult és tevékenységével, valamint kifogástalan működésével oly üzletkört teremtett magának, mely a belé helyezett feladat megoldását teljes megelégedésre viszi keresztül, akkor mindig van még idő egy közgyűlés elé vinni a kötelező eladás kérdését. És én azon nézetem vagyok, hogy a kötelező boreladás, ha nem is az egész vonalon, hanem csak egyik-másik szőlőhegyre határozatiag kimondatott, akkor mindenesetre egy nagy lépéssel közelebb jutottunk a bortermelő szövetkezetének létesítéséhez.

A gazdasági ismétlőiskola szervezete és tanterve.

Lapunk 10-ik számában körülményesen ismertettük azokat a szempontokat, melyek úgy Tapolczán, mint a vidék nagyobb községeiben a gazdasági ismétlőiskola felállítását szükségessé teszik. Kimutattuk azokat a körülményeket, amelyek mellett a jelzett iskola szervezését nem mellőzhetjük; azt fölállítani törvényszabta kötelezőségünk. Így tehát nem marad más hátra, mint megismerkednünk ennek a valóban életrevaló iskolának szervezése körül követendő eljárással,

az már mégis csak különös egy ember és vőlegény lehetett, aki még abban sem talált feltűnőt, hogy arájától egy szíves szóban sem részesült soha.

De hát meg is adta gondtalanságának az árát csakhamar, mert két hétre az esküvőjük után a válás is végbe ment, ama időben még csak rituálisan, a pap előtt, nem pedig törvény előtt, mint ma.

A kellethen férj elragadtatva felesége szépségétől, még a válás utolsó perceiben is azt mondta: „Róza, térj vissza hozzám, egy kosár tele szinarany az első csókod díja”. Egy megvető mozdulat volt a válasz. Megtartotta magát tisztán és érintetlenül szerelmének és rövid időre rá a kapitánynak bálványozott felesége lett.

Boldog házasságot éltek, két gyermekkel ajándékozta meg férjét, aki ezredesi rangig vitte.

Közben-közben jött levél atyámhoz tőlük, amely után mohón nyultam. Soha nem szünő elragadtatással beszéltem az ezredes mindég a feleségéről. Biztos lehettem, hogy ez soha sem bánta meg, hogy elvette nénemet. És midőn ezt később elszakította a halál tőle, már neki sem tetszett ezen a világon és rövid időre rá követte feleségét.

Rövid vázban adtam néném történetét és biztosra veszem, hogy senki sem fog csudálkozni, ha emléküket a mai napig él bennem. Sok költő kevesebb anyagból irt már szép regényt, mint a mennyt az ő életük magában foglalt.

K. I.-né.

annak tantervével, hogy azután annak ideje is elérkezvén, teljes tájékozottsággal, teljes egyetértéssel, közakarattal munkálkodjunk annak megvalósításán.

Természetesen itt is első sorban arra van szükség, amit Montecuccoli sem nélkülözhetett már a maga idejében, t. i. pénzre. Miután viszonyainknak inkább a gazdasági ismétlőiskola felel meg, mint a külön szaktanítós gazdasági iskola, azért annak a szervezésére és fentartására felhasználható pénzforrásokat ismertetjük.

Erre az intézményre fordítandók:

1. Az 1894. évi XII. t. cz. 101. §-a alapján a mezőrendőri kihágásokból befolyó bírságnak szabályrendelettel, vagy határozattal még le nem kötött fele része;

2. a gyakorlati területnek kizárólag a gazdasági ismétlőiskola céljaira használható része után befolyó tiszta jövedelem 80%-a;

3. a népoktatási törvény 35. §-ában engedélyezett 5%-os iskolai pótdadónak községi és állami iskolai célokra még igénybe nem vett része;

4. az ismétlőiskolai tankötelesek igazolatlan mulasztásai után behajtott mulasztási bírságpénzek;

5. a község egyéb, közmivelődési célokra fordítható jövedelmei;

6. a gazdasági ismétlőiskola céljaira tett alapítványok jövedelmei az alapítólevelek értelmében;

7. ha a fentirt forrásokból a kiadások nem volnának fedezhetőek, a község költségvetésébe veendő fel ezen célra előirányzandó járulékok;

8. a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről engedélyezett államsegély.

Megismervén a felhasználható pénzforrásokat, szerezzünk tájékozást a szervezés módjait illetőleg.

Gazdasági ismétlőiskola kétféleképpen szervezhető: a) vagy a meglévő elemi népiskolák mindennapi tanfolyamai fölül, mint valamelyik elemi népiskolával szerves kapcsolatban álló gazdasági ismétlőiskola, — b) vagy egészen önállóan. Fentebb is említettük már, viszonyainknak az első felel meg, azért csak ezzel kívánunk foglalkozni.

A gazdasági ismétlőiskola szervezésében a község a következőképp jár el:

1. Az iskola helyi felügyeletét a *községi iskolaszék* látja el. Ha a községben még nem volna községi iskola, a képviselő-testület az 1876. XXVIII. t. cz. 9. §-a értelmében megalkotja a községi iskolaszéket.

2. A községi iskolaszék megállapítja, hogy a szervezendő ismétlőiskolára hány ismétlő-tanköteles gyermek lesz utalandó s javaslatot tesz a képviselőtestületnek arra nézve: a) mely területet és mily nagy területet tart alkalmasnak az iskola céljaira; b) mily irányu gazdasági ismétlőiskola szervezését tartja szükségesnek; c) mekkora költségbe kerül a gyakorló-területnek felszerelése; d) mily évi állandó költséget vesznek igénybe a tanítók díjai; e) van-e a községben lévő tanítók közt a feltételeknek megfelelően képesített tanító.

A képviselőtestület az iskolaszék javaslatára az iskola céljaira alkalmas területet ajánl fel, annak felszerelését és dologi szükségleteit, valamint a tanító tiszteletdíját megállapítja, megszavazza.

A gyakorló területre nézve a következő szabályok tartandók meg:

Minden gazdasági ismétlőiskola számára a gyakorlati tanítás céljaira megfelelő — de kisközségben legalább 600 □öl, nagyközségekben és városokban legalább egy kat. hold területnek kell rendelkezésére állani. He pedig a mezőgazdasági oktatásra is ki akarnak terjeszkedni, lehetőleg két kat. hold, de lehetőleg annál nagyobb terület biztosítandó.

Mindazon községi falkolák, melyeknek területe az 1894. évi XII. t. cz. 43. §-a által meghatározott minimális nagyságot meg nem haladja, csakis eredeti rendeltetésének megfelelően a fatenyésztés, illetve gyümölcsstermelés gyakorlati tanítására használhatók.

Arról már előbbi közleményünkben megemlékeztünk, hogy kik lehetnek a gazdasági ismétlőiskola tanítói, ehhez hozzátehetjük azt, hogy a gazdasági tanító alkalmazása ott, ahol a községben községi iskolaszék van, annak a feladata és joga. Akár ideiglenes, akár végleges tanító jogositvány alap-

örökké tartó melankóliába jutott és ez órától fogva soha senki többé szavát nem hallotta. Hogy nem tudott-e beszélni, vagy nem akart, az örökös titok maradt. Minden megfogható ok nélkül bennem mindig az a gyanu élt, hogy az a szegény ember a feleségében nem találta meg azt, akit óhajtott és nem egyedül a gyermekének balesete tette őt búskomorá De lehet, hogy csalódtam és bossásson meg néném árnya, ha tévedtem.

Hanem az a harmadik, az mint eszménykép élt képzeletemben. Hogy miért? Talán mert olyan szép harmóniában folyt le élete, vagy talán mert oly igen szépek mondták. A szépségről, ez isteni ajándékról még ma is saját felfogásaim vannak. Szerintem az egy rangba állítja a szegény leányt a gazdaggal, a polgár leányt a hercegasszony-nal; a legfényesebb prédikátuma ez a nőnek, ajánló levél, melyet a természet kegyencének arczára függeszt; hát még akkor, ama időszakban, midőn még úgy is mindenben a szépet látjuk. Ez okból érdekelhetett ezen néném scsra talán leginkább.

No hát ezen nénémnek egy előkelő családból származó elegáns huszárkapitány tette hódolatát lábaihoz és esküdött örök hűséget és szerelmet neki. És ez az egy azt meg is tartotta, bármily nehézségeket gördítettek is útjába.

Nagyszülőim arról mit sem akartak hallani, hogy gyermekük hitét változtassa és csakhamar férjhez kényszerítették a lányt egy emberhez, kit a legtekintélyesebbnek és leggazdagabbnak ismertek a vármegyében. De

ján választatik meg a tanító, a jogositvány megszerzésének a választást meg kell előznie. A gazdasági tárgyak tanítására alkalmazott tanítóknak a községi iskolaszék a községi előjárósággal egyetértőleg, a választást megelőzőleg, megfelelő tiszteletdíjat állapít meg. Ha a községben a szaktanítós gazdasági ismétlőiskola mellett csak felekezeti elemi népiskola van, ott ezen iskola tanítói alkalmazandók megfelelő tiszteletdíj mellett a közismereti tárgyak tanítására.

A gazdasági ismétlőiskola az általános ismétlőiskolát van hivatva helyettesíteni, azért azok a gyermekek, kik az elemi népiskola mindennapi tanfolyamát bevégezték s más tanintézetben nem folytatják tanulmányaikat, sem iparos-, sem kereskedő-tanoncziskolába nem járnak, 15-ik életévök betöltéséig kötelesek a gazdasági ismétlőiskolába járni. Az iskola tanfolyama három évig tart. A szorgalomidőnek fülhelyen legalább nyolcz hónapig kell tartania. A tanításra hetenként télen legalább heti 5, lehetőleg 7 óra, más időszakban heti 2, illetőleg 3 óra fordítandó. Ezen heti órákon kívül, mivel a népoktatásügyi törvény 57. §-ából kifolyólag a hitfelekezetek kötelesek a vallásoktatásról gondoskodni, még egy óra, rendszerint vasárnapon, vallásoktatásra fordítandó.

A gazdasági ismétlőiskola elméleti és közismereti oktatása a helybeli, illetőleg azon elemi iskola helyiségeiben történik, a melylyel kapcsolatosan az iskola szerveztetett. A gyakorlati tanítás mindenkor a telepen végzendő, kivéve a kézügyességi tanfolyamokat.

A mai ismétlőiskola az olvasás, írás és számolás gyakorlására szorítkozik; semmi újabb ismeretet tanulóinak nem nyújthat. Ellenben a gazdasági irányú ismétlőiskola a gyermeknek az elemi iskolában szerzett általános ismereteit kibővíti és oly szakszerű tudással bocsátja növendékeit az életbe, mely képessé teszi őket a létért való eredményes küzdelemre. Erre nézve elég tájékozásul egy rövidke pillantást vetni az iskola tanítási tervére. Tanítandók: 1. a népoktatási törvény 57. §-a értelmében a hit- és erkölcs-tan, 2. olvasás, 3. földrajz, 4. történelem, 5. egészség-tan, 6. helyesírás és fogalmazás, 7. számtan, 8. természettudomány; a fiu tanulóknak külön a mértan és alkotmánytan, a lányoknak a csecsemőápolás. Gazdasági tárgyak a fiuknál: 1. a talajról, 2. a földművelés és növénytermelés, 3. állattenyésztés, 4. konyhakertészet, 5. gyümölcstermelés, 6. szőlészet, 7. méhészet, 8. selyemszövő-tenyésztés, 9. Gazdasági háziipar, 10. erdészet. Gazdasági tárgyak a leányoknál: 1. konyhakertészet és gyógyító növények, 2. a kerti és mezői zöldségről, 3. tejkezelés, 4. háztartástan és női kézimunka, 5. háziipar, 6. baromfitenyésztés.

A helyesen szervezett, jól vezetett gazdasági ismétlőiskolák kiszámíthatatlan haszonnal lennének vidékünk jövőjébe közgazdasági életére, népünk anyagi és szellemi jólétének emelésére. Ezt megfontolva nem hiszszük, hogy ez életre való iskola megvalósítása komoly, elháríthatlan akadályokba ütköznék. Ugy Tapolcza, mint a vidék már sokat áldozott másnemű kulturális czélokra. Azért bizton reméljük, hogy ettől az iskolától, mely valóban a nép anyagi és szellemi jólétének megteremtését lesz hivatva előkészíteni, sem fogja megtagadni áldozatkészségét a város, illetőleg a vidék hazafias lakossága.

A vidéki takarékpénztárak reformja.

A vidéki takarékpénztárak központi szervezkedése mindinkább közeledik a megvalósulás felé.

Az első reformmozgalom ez, mely nem támaszkodik az állam gyámolító gondoskodására, hanem saját erejéből igyekszik a létező állapotok javítására, oly berendezéssel, melynek czélja egyenesen az állami beavatkozás elkerülése.

S már csak azért is üdvözöljük a reformot, mert alapjából kicsillan a

gazdasági élet terén is az önálló és szabad fejlődés ideálja.

A mozgalom czélja a takarékpénztári intézmények fejlesztése és tökéletesítése, az iránta való bizalom megszilárdítása, fokozása a központi szervezkedés által. A szervezkedésre nézve azonban eddigelé eltérők a vélemények. Az egyik irány hívói központi pénztintézet létesítését tartják feltétlenül szükségesnek, míg ellenben a másik párt hívei ezt szükségtelennak, sőt teljesen czéltalannak tartják és a szervezkedést egyesületi alapon nyugvó kötelek alapján akarják keresztülvinni.

Az előbbi irány hívói a legutóbbi tanácskozás alkalmával Németországra hivatkoztak, ahol a kérdést szintén központi pénztintézet segélyével akarják megoldani. Mi azonban és velünk együtt mindenki, aki a dolgot alapjában vizsgálja meg, a másik irányhoz csatlakozunk; mert azokat a czélokot, melyeknek megvalósítása végett a takarékpénztáraknak szövetkezniök kell, pénztintézet megalapítása útján megvalósítani nem lehet.

Ezeket a czélokot csakis egyesületi alapon álló, a pénzkereseti czélt teljesen nélkülöző kötelek valósíthatja meg. Mert amire tulajdonképen szükség van, az nem új pénzförrás nyitásban, hanem a takarékpénztárak érdekeinek megvédéséből, a takarékpénztári intézmény megjavításából áll.

Erre pedig csakis az egyesületi intézmény az alkalmas szervezet. Ez a kötelek a takarékpénztárakat érdeklő ügyekben tanácsot, szakvéleményt adhat a kormányfak, a hatóságnak, az intézeteknek.

Figyelemmel kísérheti a törvényhozás előkészítéseit, megfigyelheti a törvények végrehajtását, a betétszerkesztés körül előfordulható hiányokat, a hatóságoknak a takarékpénztárakat érdeklő intézkedéseit.

Ügyet vethet továbbá a hasonló külföldi mozgalmakra, törekvésekre. A felforgó kérdéseket, melyek a takarékpénztárakat érdeklilik, megvitathatja, szakközlönyt létesíthet, a gyűléseken tartandó előadásokkal, pályadíjak kitűzésével buzdítólag hathat és tudományos alapon tovább fejlesztené a takarékpénztári intézményt.

Behozhatja az ügykezelésnek, mérlegkészítésnek, a hönvelésnek egysegés berendezését. Meghonosíthatja azoknak az intézeteknek, melyek kívánják, időközönként való revízióját, mely feleslegessé tenné az állam gyámkodó beavatkozását és megszilárdítaná a közönség bizalmát.

Azáltal nemcsak az intézet vagyonsbiztosságát, ügykezelésének egyöntetű rendességét teremtenek meg, hanem megszereznek a tapasztalt revizorok tanácsát, szakvéleményét.

Az egyesület kiterjesztheti gondoskodását a hivatalnokok és családjaik anyagi érdekeinek megvédésére, nyugdíj vagy segélyező ügy rendezésével. Emellett alkalmas szervezet a takarékosági szellem apolására és fejlesztésére is. Válságoknak, egyes takarékpénztárak megrohanásának megszüntetésére legalkalmasabb az egyesületi kötelek.

Ez az együttműködés minden irányban megteremtene áldásos eredményét, bizalmat ébresztene a takarékpénztárak iránt és fölöslegessé tenné az állam beavatkozását; belenyulna az egyes intézetek autonómiájába anélkül, hogy a takarékpénztárak önállóságát megsértene.

Kívánjuk tehát, hogy a lelkesedés lángja ne hamvadjon el egyhamar és hogy a kötelek mielőbb kezdje meg működését, úgy a takarékpénztári ügy fellendítése, mint közgazdaságunk érdekében.

H I R E K.

Szolgabírói áthelyezések. Vármegyénk főispánja Blaha Sándor dr. volt szentgróti szolgabíró távozásával megürült szolgabírói állásra Mezriczky Jenő novai szolgabíró, Farkas István tapolczi szolgabíró pedig Novára helyezte át, Langer István tapolczi szolgabíró Farkas István helyére főispáni jogánál fogva helyettesítette Tapolczára.

Keszthely város jegyzője nyugalomba ment. Csirke István keszthelyi főjegyzőt a zalaegerszegi nyugdíjazó-bizottság választmánya Csertán Károly megyei alispán elnöklése alatt nyugdíjazta. Az új jegyző választása iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Festőművészek Tapolczán. Nádor Jenő, Nádor Sándor és Kállay Géza fiatal festőművészek a müncheni akadémiát elvégezve, a napokban városunkba érkeztek, hogy itt Tapolcza környékéről egy nagyobb szabásu tanulmányt tessenek.

Uránia Tapolczán. Az újvidéki Photó-Club kebelében alakult Uránia magyar tudományos színház folyó hó 18-án este 8 órakor Tapolczán az Eibesbüchszálló nagyszobában előadást tartott. Az előadás tárgya Magyarország gyógyfürdői és üdülőhelyei, melyet dr. Deák Imre újvidéki kir. törvényszéki orvos irt meg. A mű három felvonásból áll, 188 színesen vetített és 6 mozgóképpel. Az első felvonásban bemutatásra került: Algyógy, Felixfürdő, Szt.-Lukácsfürdő, Margitsziget, Pöstyén, Trencsén-Teplitz, Rajecz, Vihnye, Szilács, Lipik, Herculesfürdő, Borszék Bikszád stb. A második felvonásban: Balatonfüred Almádi, Bártfa, Korytnyicza, Parád stb. A harmadikban: Czirkvenicza, Marilla, Tátrafüred Felka, Barlangliget stb. A darab után a martiniqui szerencsétlenséget mutatják be mozgóképekben. Az érdekes és a figyelmet mindvégig lekötő előadás teljesen megérdemelte a közönség élénk részvételét.

Sírlelet az Árpádok korából. Erying környékén a közel multban egy magyar harczos csontváz-maradványaira akadtak a földmunkánál. A harczos együtt feküdt paripájával, mellette a kengyelpáron kívül zablá, harci csákány és lópatkók. Az érdekes leletet a tulajdonos beküldte Darnay Kálmán sümegi múzeumába. A harczost nyilván — ott, ahol elesett — földelték el együtt a paripájával. Az érdekes lelet mint a jellemző alakú kengyelpár mutatja, a XIII-ik század közepe tájáról, IV-ik Béla korából való.

Nyolcz millió szőlővessző. A földművelésügyi miniszterium szőlőtermelési és borászati osztálya befejezte a szőlővesszők szétküldését. Összesen nyolcz millió vesszőt osztottak ki az ország szőlőtermelői között.

Időjárás. Április szeszélyes volta közismeretű dolog. De a mit az idén tapasztaltunk, az már több a szeszélynél. A hónap eleje óta alig volt napfényes időnk; a legtöbbször gyors járásu felhők záguldoznak fejkünk felett, eltakarva az éltető napsugárt; itt-ott meg-erednek az ég csatornái és csak úgy öntik a hideg zuhanyt a már ugy is átázott földre. Folyó hó 18-ára virradólag kellemetlen meglepetésre ébredtünk, mely szibériai szinözetet, kölcsönzött egész vidékünknek. Már az éjjel iszonyu szélvihar dühöngött, reggel vastag hótakaró fedett már mindent. Az orkán ugy-

látszik állandó lesz s el lehetünk készülvé, hogy úgy a posta, mint a vasuti összeköttetésekben zavar fog bekövetkezni. Az időjárás országszerte nagyon kedvezőtlen; a fagyok és hóviharak által okozott károk már eddig is sok-sok millióra rugnak.

Tejszövetkezet megalakítása Sümegen.
A sümegvidéki gazdakör igazgatósága folyó évi márczius 29-ikére gyűlésre hívta össze az érdeklődőket a tejszövetkezet megalakítása érdekében. Ezen Sümeg gazdaközönsége elég szép számmal és a vidékről is többen megjelentek. A gyűlést Hayden Sándor gazdaköri elnök megnyitván, ifj. Voigt Ede, a zalavármegyei gazdasági egyesület titkára ismertette a tejszövetkezet áldásos hasznát. Ámbár előadását figyelemmel és szívesen halgatták meg, midőn a szövetkezet megalakítása végett a nyilatkozatot aláírásra bocsátotta, az egybegyűltekként lassanként elpárologtak. Azokkal, kik mégis és pedig összesen 14-en, az ügy iránt komolyan érdeklődtek, a szövetkezet megalakítása nem sikerült. De ezek, tekintve az ügy fontosságát, ismerte a tejszövetkezet áldásos hasznát, érdeklődve a mezőgazdaság jövedelmező ága iránt, együtt maradtak további tárgyalásra s abban állapodtak meg, hogy a tejszövetkezet megalakítását nem ejtik el, hanem mindent elkövetnek, hogy az mielőbb létesüljön. E végett megbízták Sümegi Tivadart, Lukonich Gábor doktort és Bárdi György doktort, hogy a megalakítás végett az érdeklődőkkel összeköttetésben maradván, lehetőleg minél előbb egy újabb alakuló gyűlést hívjanak össze. Nevezettek folyó hó 5-ére az újabb gyűlést össze is hívták, amelyen megalakították a tejszövetkezetet és pedig olyanképpen, hogy ha 100 darab tehénnel 100 üzletrész jegyezve lesz, az üzemet megkezdje a szövetkezet. Ezuttal megválasztották az igazgatóság és felügyelő bizottságot és pedig az igazgatóságba: Sümegi Tivadar, Tarányi Ferencz dr., Lukonich Gábor dr., Vendel János és Lövinger M. János, a felügyelő bizottságba: Eitner Sándor, Scheiber József, Kiss Antal, póttagoknak: Talabér Károly és Kovács József tagokat és megbízta a gyűlés a további teendőkké az igazgatóságot, hogy addig is, míg 100 üzletrész jegyezve lesz, helyiség és felszerelés megszerzése, kellő személyzet fogadása végett intézkedjék úgy, hogy lehetőleg május hó folyamán, legkésőbb 15-ig az üzemet meg lehessen kezdeni. A tejszövetkezet tehát megalakult.

Ismét a barlang. Már azt hittük, hogy az országos hirre vergődött s a fővárosi lapokban csodásnál csodásabb színben feltüntetett és leirt barlangunk végleg feledésbe ment. De alaposan csalódtunk. Turista hajlamu lakosai városunknak ismét egy ki — helyesebben mondva — lerándulásra készülhetnek. A tavat — szokás szerint — az idén is lecsapolják, a minek az ideje immár elérkezett s ez alkalommal Jordán dr., a ki néhány héttel ezelőtt már megtekintette a barlangot, ismét meglátogatja városunkat, hogy a lecsapolás alkalmával a multkorinál alaposabban megvizsgálja földalatti nevezettségünket.

Értesítés. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár hivatalos órái folyó hó 18-tól fogva este 7 órától 8 óráig tartatnak meg. Az ipartestületi pénztár hivatalos órái mindenkor vasárnap délelőtt 11 órától 12 óráig.

Csáktornya — viz alatt. Csáktornyáról jelentik, hogy a három napig tartó esőzések következtében a muraközi hegyekből lefolyó vizek annyira megdagasztották a Ternovát, hogy az husvét délután elöntötte Csáktornyát. A város legnagyobb része, a kaszárnya, a tanítóképezde vízben áll. A Ternova töltését husvét délutánján három század katonaság, a tüzoltóság és több száz munkás védelmezte. A vizár a stájer határon a vasuti töltést is elvitte s a vonatok csak Csáktornyáig közlekedhetnek. A megrongált vasut helyreállításán éjjel-nappal nagy munkaerő dolgozott.

Olasz bortemelő mozgalma. A Tribuna című olasz félhivatalos lap bécsi levelezője nemrég meginterwiewolta Nigra grófot, a bécsi olasz nagykövetet a borklausulára vo-

natkozólag és Nigra gróf kijelentette, hogy ő mindent megtett a borklausula főtartása érdekében, de úgy a magyar, mint az osztrák kormány ellene volt s ő már két év előtt figyelmeztette az olasz kormányt, hogy lehetetlen lesz a borklausulát főtartani. miert is nézete szerint nem marad más hátra, hogy Olaszország redukálja bortermelését. Nigra gróf kijelentései nagy meglepetést keltettek Olaszországban, a bortemelők pedig valósággal dühöngnek ellene. Rómából agyanis azt jelentik, hogy a dél-olaszországi gazdasági egyesület, mely nagyrészt apuliai bortermelőkből áll. heves hangu manifesztumot bocsátott ki Nigra gróf ellen ismeretes nyilatkozatai miatt. Az egyesület egyenesen azt követeli a kormánytól, hogy hívja vissza Nigra grófot, a ki képtelen az olasz érdekeket megvédelmezni. Erdekes tünet ennél az incidensnél, hogy több nagyobb olasz lap, köztük a római Patria is helyesli a gazdak akcióját.

Jó tanács. Minkazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be MAUTNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Halálos baleset a sümegi pályaudvaron. Folyó hó 8 án Mester Gyula 26 éves sümegi legény több társával követ rakott egy teherkocsiba. A szerencsétlen legény épen abban a pillanatban akart két kocsit között átmenni, mikor a mozdony, mely a kocsikat fel akarta venni, a kocsikhoz ütdődött. Mester az ütközők közé került, melyek anynyira összezuzták, hogy fél óra mulva meghalt. Ez volt az első halálos baleset a sümegi állomáson.

Rezi község bírása meghalt. Dencs János rezi bíró hazafelé ment Keszthelyről a mult hét egyik napján, mikor ut közben egyszerre rosszul kezdte magát érezni. Haza érvén, pinczéje előtt kigombolt kabáttal a földre feküdt, hogy magát lehűtse. Itt még rosszabbul lett, majd bevászorgott házába s lefeküdt. Reggel családja halva találta ágyában.

Késelő inas Horváth János keszthelyi inas részeg állapotban az utcán pénzfelverőst játszott s mikor az arra menő Salamon István nevű fiu e játékba beleszólt, azt hatalmasan arcul vágta. Erre dulakodni kezdtek, a bicska is előkerült a zsebből s azzal Horváth ellenfelét megszurta. A késelő inas kezéből az arra sétáló Schád János gazdasági tanintézeti tanár botjával kiütötte a veszedelmes fegyvert, tulajdonosát pedig a megérkezett rendőrök vették pártfogásukba.

PIACZI ÁRAK

az április 18 iki heti vásáron.

		korona
Buza	50 kilóként	7.30—7.60
Rozs	" "	5.75—6.
Árpa	" "	5.50—6.
Zab	" "	6.—6.25
Tengeri	" "	7.—7.20
Bükköny	" "	6.50—7
Burgonya asztali	" "	2.—2.50
Takarmány burgonya	" "	1—1.20
szalmazsupp párja	" "	32—36 f.

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul	Zala-Egerszeg-felé	4 óra 42 p. reggel
"	Kis-Czell Győr Budapest Bécs	" 9 " 28 " délelőtt
"	Zala-Egerszeg	" 1 " 40 " délután
"	Győr Budapest Bécs	" 5 " 14 " "
Tapolczára érkezik	Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell felől	8 óra 20 p. délelőt
	Zala-Egerszeg felől	1 óra 7 p. délután
	Bpest Bécs Győr	" 5 " 10 " "
	Zala-Egerszeg	" 8 " 52 " este

A Balatontavi Gőzhajózási Részvény-Társaság menetrendje.

Érvényes 1903. évi április hó 4-től 1903. április hó 30-ig.

Revfűlőpről indul d. e. 9 ó. 40 p. és d. u. 5 ó. 15 p.
Boglárra érkezik d. e. 10 ó. 10 p. és d. u. 5 ó. 45 p.
Boglárról indul d. e. 7 ó. 15 p. és d. u. 12 ó. 15 p.
Revfűlőpre érk. d. e. 7 ó. 45 p. és d. u. 12 ó. 45 p.

APRÓ HIRDETÉSEK.

FÜLÖP GÉZA

kádár Tapolczán.

Elválat jutányos árak mellett szakmájába vágó munkákat: **hordókat, kádakat, úgy egyéb pincze-eszközöket.**

Állandóan raktárt tart ezen czikkekből.

Javításokat jutányosan elfogad.

Ház eladás.

Tapolczán, Baum Károly-féle, volt kerületi állatorvos tulajdonát képező 361 sz. ház három lakó részére, istálló, kocsiszin és nagy kerttel együtt szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: **Gyarmaty Lajosnál** Keszthelyen.

8-26.

Rechnitzer Ignác saját házában a sümegi mészgárból raktárt tart.

STIGLITZ ARMIN óras és aranyműves Tapolcza. Van szerencsém, mint a helyben legrégebb elismert elsőrendű óras és aranyműves, a n. e. közönség becses tudomására hozni, hogy úgy nagy árukészlet, mint olcsó beszerzési áráimmal fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőimet a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Fali óra	2 frt. 20 kr
Niki remontoir óra	3 " 50 "
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6 " — "
Ezüst láncz	1 " 50 "
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9 " — "
14. ka. arany lenese-függő	1 " 80 "
14. ka. legszebb arany-függő	3 " 50 "
14. ka. arany gyűrű	3 " 50 "
	stb. stb.

Minden árut jótállás mellett és versenyképes áráért szállítok. Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabban berendezett szines fényképek, mint: melltű, zsuzsu, nyakkendőti, kékítő-, gomb stb. arany, ezüst arany oza és broncekeretben. Kiváló tisztelettel Stiglitz Armin óras és aranyműves Tapolcza.
50—52.

Nyers basthelyem

teljes ruhára 9 forint 60 krajczártól 43 forint 25 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállíva, Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázoló

Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, úgymint szobafestést, mázolást, tapétázást, aranyozást és czimfestést.

ERDÉLYI PÁL

ezelőtt **Leszner Ferencz** vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági gépraktárát, borsajtókat,

permetezőket, porozó és kénegező gépeket. Épület- és butor-vasalások, konyha berendezések; úgy mindenféle, a gazdaságban szükséges vasárkat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktárat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS
vaskereskedése Tapolcza.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utca. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát úgy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfogad mindenféle épület- és butor-asztalos munkát, úgy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy dr. Kovács Vilmos tapolczai ügyvéd által képviselt Füzési János zsidó lakos kérelmére **Tapolczán, 1903. év április hó 25-én délután 3 órakor** a vinczellériszkolai igazgatóság helyiségében nyilvános árverésen eladatik 1382 db. különböző minőségű, Nagy Gábor nagy-kágyai lakostól rendelt szőlővessző.

Kikiáltási ár: 377 kor. 30 fillér. A vesszők a legtöbbet ígérőnek a kikiáltási áron alul is eladatnak. A vételár készpénzben rögtön lefizetendő.

Kelt, Tapolcza, 1903. ápril. 17-én.

Takács Jenő,
kir. közjegyző.

Ne vegyen
Gimbalmot vagy Hármoniumot,
míg
Reményi Mihály
mű-hangszerész
legujabb képes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik
Budapestről
Király-utca, 44 I sz.

Jorgo János
órák gyári raktár Wlen III/4. Rennweg Nr. 75 B
Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.
Órajavítási műhely.
Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapázcióra nickeltokban 36 órai járással 2 ftt. 30
8089. sz. valódi ezüst panczéllánc 15 gr. 1 ftt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjék nevemre és házzámomra 75 B. pontosan figyelni.

Rum, Cognac, Szilvórium,
likőrök, likörkrémek stb. az általam készített vegyítésű eszenciák és kompozíciókkal házilag 1/8 sőt 1/4 részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. **Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.**
Baros Gábor,
Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Nincs többé tyukszem!
Ha tyusszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható
Denzinger féle **„Viktória” tyukszem kenőcsével**
a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.
Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve. Kapható feltalálónál;
Denzinger Ármin, Ujvidék
Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Romlott borokat
dohos, penész vagy hordóízűeket és szaguakat
azonnal
és feltétlenül megjavít a
BONORAL
mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.
A BONORAL
ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható
Hatása biztos!
Ára egy hektóra **3 kor.**, öt hektóra **14 kor.**
használati utasítással együtt
Kapható:
Erdős Jenő
gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)
10-24

UHLRICH JÓZSEF
templom-, díszlet-, szoba-festő és mázoló
Tapolcza.
Elvállal a legkiválóbb rajztechnikai rajzok szerint (tisza stílus) a most divatos **Secessió, Angol, Rococo, Barokk, Renaissance és Góth** stílus szolid színezetű **szoba-, terem- és templom-festészetet és czimírást. Mázoló és fenyező** munkákat, mindennemű **fa-utáztatot és márványozást, aranyozást és tapétázást**, valamint minden e szakba vágó javításokat a legjutányosabb szolid és pontos kiszolgálás mellett.
22 éve a legrészt bel- és külföldi minta- és festék-gyárakkal állandó összeköttetésben és így mintáim mindig a legújabb divatnak és bármely butor szerint színezhetők, festékeim valódiak és szintartók, nedves falakra is jótállás mellett alkalmazhatók.
12-12

SCHOTTOLA ERNŐ
BUDAPEST, VI., FONCIÉRE PALOTA
ajánlja dus raktárát szab. Kosinszky-féle „Egyszerűség” szénkénegezők, saját szabadalmu „Uránia” permetezők felnyitható szélkazánnal, kénporfúvók, szőlő-pinczegazdasági gépek és eszközökben. Amerikai juhnyíró-olló gép.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Utánnomás rilos
- ALA PITTATOTT 1872 -
C. Oerstedt, W.A. Dresden

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kules“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. **!!**

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.

Használati utasítás
minden üveghez
mellékelve van.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papir kereskedésemet.

Állandóan nagy raktár:

a legújabb irodalmi termékekből, ifjusági és diszművekből, imakönyvek,
minden vallás felekezet részére

Író- és rajz-szerek nagy választékban, nyomtatvány-raktár, ügyvédek és
körjegyzőségek részére.

Megrendelek: pecsétnyomókat és ruggyanta bélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is
képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZEKTEMBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb
városok ilyenmü iparával.

L Ö W Y B.

könyv- és papirkereskedő Tapolczán.